

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mäntyharjun asianhallintajärjestelmässä

MjuDno-2025-531

Lausunto Aitjärven keskivedenkorkeuden pysyvä muuttaminen

Valmistelija: Mikko Viitala, tekninen johtaja

1 Asian tausta

Vaasan hallinto-oikeus on pyytänyt Mäntyharjun kunnanhallitukselta vastinetta Keijo Murisojan valitukseen, joka koskee Lupa- ja valvontaviraston 8.5.2026 antamaa päätöstä nro 216/2026. Päätös koskee Aitjärven keskivedenkorkeuden pysyvää muuttamista rakentamalla pohjapato, hanketta varten tarvittavaa käyttöoikeutta sekä Aitjärven vesioikeudellisen yhteisön sääntöjen vahvistamista.

Valituksessa vaaditaan lupapäätöksen kumoamista ja asian palauttamista uudelleen käsiteltäväksi. Lisäksi vaaditaan muun muassa hankkeen toimeenpanon kieltämistä, Kaksinkertaisen-järven vedenkorkeuden ennakkoseurantaa sekä padon muuttamista tai purkamista, jos vedenpinta hankkeen toteuttamisen jälkeen alenee. Perusteet liittyvät kuulemiseen, vedenkorkeuksiin, virtaamiin, vedenlaatuun, tulvariskiin, kalankulkuun sekä melontaan ja muuhun virkistyskäyttöön.

Hallinto-oikeus on pyytänyt vastineet myös lupa- ja valvontaviranomaiselta, yleisen edun valvontayksiköltä, kalatalousviranomaiselta, patoturvallisuusviranomaiselta sekä Mäntyharjun kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta.

Kunnanhallitus tarkastelee asiaa erityisesti kunnan toimialan, maankäytön, kaavoituksen ja paikallisten olosuhteiden näkökulmasta.

Lausunto tulee antaa kirjaamon myöntämän lisääjän mukaisesti viimeistään 16.9.2026.

2 Asian aikaisempi käsittely

Mäntyharjun tekninen lautakunta käsitteli hanketta 23.9.2025 §:ssä 74 Itä-Suomen aluehallintoviraston pyydettyä kunnalta lausuntoa Aitjärven hoitokunnan hakemuksesta.

Tekninen lautakunta totesi lausunnossaan, että alueella on voimassa Pertunmaan rantaosayleiskaava eikä kaavatilanne muodosta estettä padon rakentamiselle. Lautakunta kiinnitti kuitenkin huomiota Aitjärven rakentamattomiin rantarakennuspaikkoihin ja piti tarpeellisena arvioida, voidaanko erityisesti alaville maastokohdille osoitetut rakennuspaikat toteuttaa kaavan mukaisesti vedenpinnan noustessa.

Lisäksi tekninen lautakunta totesi päätöksessään nimenomaisesti: ?Muilta osin Mäntyharjun kunnalla ei ole hankkeeseen huomautettavaa.

Valituksessa ei ole esitetty sellaista uutta kaavoitukseen, maankäyttöön tai kunnan toimialaan kuuluvaa selvitystä, joka antaisi aihetta poiketa teknisen lautakunnan aikaisemmin esittämästä kannasta.

3 Lausunto valituksen johdosta

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mäntyharjun asianhallintajärjestelmässä

Mäntyharjun kunta katsoo, ettei valituksessa ole esitetty sellaisia uusia maankäyttöön, kaavoitukseen tai kunnan toimialaan liittyviä seikkoja, joiden perusteella muutoksenhaunalainen päätös tulisi kumota tai asia palauttaa uudelleen käsiteltäväksi.

Asian ratkaiseminen perustuu ensisijaisesti vesilain mukaiseen lupaharkintaan sekä toimivaltaisten lupa-, valvonta- ja asiantuntijaviranomaisten arvioon hankkeen teknisistä, hydrologisista, ympäristöllisistä ja kalataloudellisista vaikutuksista.

3.1 Melonta ja muu virkistyskäyttö

Valituksessa esitetään väitteitä hankkeen vaikutuksista melontaan ja vesistöissä liikkumiseen. Valituksen liitteenä on havainnekuva, jossa verrataan kalatien leveyttä kanootin leveyteen.

Aitjärvi ja Kaksinkertainen eivät kuulu kunnan ylläpitämiin, hyväksymiin tai markkinoimiin virallisiin melontareitteihin. Kunnan tiedossa ei myöskään ole, että vesistöille olisi osoitettu virallista kunnallista melontareittiä. Hankkeella ei siten ole osoitettu olevan vaikutusta kunnan ylläpitämään tai järjestämään melontareittiverkostoon.

Kunta ei kiistä vesistöjen mahdollista yksityistä tai satunnaista melonta- ja muuta virkistyskäyttöä. Vaikutukset tällaiseen käyttöön tulee arvioida vesilain mukaisessa kokonaisarvioinnissa käytettävissä olevan selvityksen perusteella. Se, ettei suunniteltu kalatie mahdollisesti soveltuisi kanootilla kuljettavaksi, ei sellaisenaan osoita vaikutusta kunnan viralliseen virkistysreittiverkostoon.

3.2 Ympäristö- ja vesitalousvaikutukset

Valituksessa esitetään arvioita muun muassa veden vaihtuvuuden heikkenemisestä, sinileväriskin kasvusta, rehevöitymisestä, ravinne- ja humusmäärän lisääntymisestä sekä tulvariskin kasvusta.

Väitteiden tekninen ja luonnontieteellinen arviointi kuuluu ensisijaisesti toimivaltaisille lupa-, valvonta-, ympäristö- ja kalatalousviranomaisille. Kunnalla ei ole käytettävissään sellaista uutta riippumatonta asiantuntijaselvitystä, jonka perusteella lupapäätöksen voitaisiin todeta perustuneen olennaisesti virheellisiin tai puutteellisiin tietoihin.

Kunnan aikaisemmassa lausunnossa selostettujen hakemusasiakirjojen mukaan pohjapato on suunniteltu siten, ettei se muuta merkittävästi yläpuolisissa järvissä pitkään vallinneita vedenkorkeuksia tai virtaamia. Hallinto-oikeuden tulee arvioida valituksessa esitetyt tekniset väitteet suhteessa lupapäätökseen, hakemusasiakirjoihin ja asiantuntijaviranomaisten vastineisiin.

3.3 Kunnan toimialaa koskeva kokonaisarvio

Kunnan rooli asiassa liittyy erityisesti maankäyttöön, kaavoitukseen ja paikallisten olosuhteiden tuntemukseen. Kunta on jo lupavaiheessa tuonut esiin kaavoitusta ja rakentamattomia rantarakennuspaikkoja koskevat huomionsa.

Kunnalla ei ole tiedossaan uusia olosuhteita tai kunnan toimialaan kuuluvia seikkoja, joiden perusteella muutoksenhaunalainen päätös olisi kunnan näkökulmasta lainvastainen tai asia olisi tarpeen palauttaa uudelleen käsiteltäväksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mäntyharjun asianhallintajärjestelmässä

Liitteet:

- 1 Kaksinkertainen järvi.docx_Aitjärvi (Salassa pidettävä) Julkisuuslaki (621/1999) § 24
- 2 Kuvia laskuojasta ja rannasta.docx_Aitjärvi (Salassa pidettävä) Julkisuuslaki (621/1999) § 24
- 3 Liite1_kalatie.jpg_Aitjärvi (Salassa pidettävä) Julkisuuslaki (621/1999) § 24
- 4 Liite2_sivukuva.jpg_Aitjärvi (Salassa pidettävä) Julkisuuslaki (621/1999) § 24
- 5 Liite3_vesistöketju.jpg_Aitjärvi (Salassa pidettävä) Julkisuuslaki (621/1999) § 24
- 6 Päätös nro 216_2026 www (3)_Aitjärvi_LVV-U/22419/2026 (Salassa pidettävä) Julkisuuslaki (621/1999) § 24
- 7 SAATE_ Keijo Murisoja_Valitus päätöksestä 216/2026 (Salassa pidettävä) Julkisuuslaki (621/1999) § 24
- 8 VALITUS_Aitjarvi_Pato_2026_draft (Salassa pidettävä) Julkisuuslaki (621/1999) § 24
- 9 lainhuutotodistus_58840600020037_FI. 588-406-2-37 METSÄPIRTTI I (Salassa pidettävä) Julkisuuslaki (621/1999) § 24

Päätöksen peruste

Hallintosäntö 29a § mom 9

Päätös

Mäntyharjun kunta lausuu Vaasan hallinto-oikeudelle asiassa 722/03.04.04.20/2026 seuraavasti:

Valituksessa ei ole esitetty sellaista uutta kaavoituksellista, maankäytöllistä tai muuta kunnan toimialaan kuuluvaa selvitystä, joka antaisi aiheutta muuttaa kunnan aikaisempaa kantaa.

Aitjärvi ja Kaksinkertainen-järvi eivät ole kunnan virallisia melontareittejä, eikä hankkeella ole osoitettu olevan vaikutusta kunnan ylläpitämään melonta- tai virkistysreitiverkostoon.

Ympäristö- ja vesitalousvaikutukset tulee arvioida toimivaltaisten viranomaisten asiantuntija-arvioiden ja muun asiassa saadun selvityksen perusteella.

Tiedoksi

Vaasan hallinto-oikeus, kunnanhallitus

Allekirjoitus

Juho Järvenpää, kunnanjohtaja

Viranhaltijapäätöksen nähtävänäolo

Päätös pidetään nähtävillä yleisessä tietoverkossa (www.manttyharju.fi) tai kunnanviraston kirjaamossa (Pentinpolku 1) 14.9.2026 alkaen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mäntyharjun asianhallintajärjestelmässä

Otteen oikeaksi todistaa:

Mäntyharju
14.09.2026

Anja Oinonen
asianhallinnan asiantuntija

Tiedoksianto asianosaiselle

Lähetetty tiedoksi sähköisenä tiedoksiantona 14.9.2026

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mäntyharjun asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§ 16

Muutoksenhakukielto

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimus / kunnallisvalitus

Tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)